Skolinspektionen

Beslut

2018-08-20

Dnr 43-2017:1257

Hallands läns landsting

regionen@regionhalland.se

Beslut efter uppföljning för gymnasieskola med yrkes- och introduktionsprogram

efter tillsyn av Munkagårdsgymnasiet

belägen i Varbergs kommun

Skolinspektionen
Box 2320, 403 15 Göteborg

Uppföljning av tillsyn i Munkagårdsgymnasiet

Skolinspektionen genomförde tillsyn av Hallands läns landsting under vårterminen 2017. Skolinspektionen fattade den 21 augusti 2017 beslut efter tillsyn av Munkagårdsgymnasiet. Skolinspektionen har nu gjort en uppföljning av de brister som framkom i detta beslut. Uppföljningen bygger på en redovisning av vidtagna åtgärder som Hallands läns landsting inkom med den 5 januari 2018, dokumentation mottagen och intervjuer genomförda vid uppföljningsbesök den 8 maj 2018 samt kompletterande information som huvudmannen inkommit med den 1 juni 2018.

Skolinspektionens beslut

Vid uppföljning av tidigare beslut konstaterar Skolinspektionen att huvudmannen inte avhjälpt samtliga påtalade brister. Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen skyndsamt vidtar åtgärder för att avhjälpa de brister som kvarstår. Skolinspektionen avslutar tillsynen avseende de brister som har avhjälpts.

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Hallands läns landsting att senast den 16 november 2018 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Hallands läns landsting inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 8 § skollagen)
- Åtgärdsprogram utarbetas och beslutas för en elev som ska ges särskilt stöd. (3 kap. 9 § skollagen)

Åtgärder

- Rektorn ska se till att om det på något sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå kunskapskraven, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn.

- Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds, när det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga.

- Rektorn ska se till att åtgärdsprogram utarbetas, och beslutas, för elever där en utredning visat att eleven är i behov av särskilt stöd.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionens tidigare beslut

Skolinspektionen förelade i beslut den 21 augusti 2017 Hallands läns landsting att senast den 2 februari 2018 vidta åtgärder för att avhjälpa de brister som konstaterats avseende bland annat skolenhetens arbete med att utreda elevers behov av särskilt stöd. I beslutet konstaterades bland annat att elevers behov av särskilt stöd inte utreddes på skolan, vilket innebar en risk för att elever inte får det särskilda stöd de behöver och har rätt till. Den rutin och de blanketter som fanns för processen runt särskilt stöd användes inte.

Huvudmannens redovisade åtgärder

Huvudmannen redovisade den 5 januari 2018 de åtgärder som vidtagits för att avhjälpa den brist som Skolinspektionen påtalat i sitt föreläggande. I redovisningen hänvisas till en rutin "Checklista för elev som riskerar att inte nå målen och/eller behov av anpassningar" daterad 170814 samt blanketter för processen kring särskilt stöd. Vidare anges i huvudmannens svar att "För att säkerställa att rutinerna följs, så kommer dessa att följas upp på respektive klasskonferens och eventuella elevvårdsmöten." Av redovisningen framgår vidare att huvudmannen kommer att inkludera området i 2018 års internkontrollplan. Det framgår inte av redovisningen någon information om huruvida åtgärder har vidtagits som har lett till att elevers behov av särskilt stöd utreds i de fall en elev riskerar att inte nå kunskapskraven trots extra anpassningar.

Skolinspektionens uppföljningsbesök

Inför Skolinspektionens uppföljningsbesök på Munkagårdsgymnasiet efterfrågades dokumentation avseende några exempel på elevärenden som

varit aktuella under innevarande läsår som innehåller utredningar av behov av särskilt stöd, eventuella beslut om att inte upprätta åtgärdsprogram, eventuella beslut om åtgärdsprogram, eventuella uppföljningar och utvärderingar av åtgärdsprogram samt eventuell annan dokumentation. Skolinspektionen efterfrågade också en uppgift om hur många elever som hade ett åtgärdsprogram. Enligt uppgift från tillförordnad rektorn vid uppföljningsbesöket framkommer att det inte finns några elever som har åtgärdsprogram på skolan vid tiden för uppföljningsbesöket. När det gäller efterfrågad dokumentation rörande några exempel på elevärenden som varit aktuella under innevarande läsår får Skolinspektionen ta del av fyra exempel på "Anteckningar vid elevmöte".

Lärare beskriver i intervju att det inte har skett någon förändring i arbetet kring särskilt stöd jämfört med vad som konstateras i det ursprungliga tillsynsbeslutet, utöver det att förstelärarna på skolan har i uppdrag att ta fram en ny rutin för hur de ska arbeta med särskilt stöd och att resultatet av detta uppdrag ska presenteras veckan efter Skolinspektionens uppföljningsbesök. De nämner också att det sedan förra tillsynsbesöket har tillkommit ytterligare en blankett där de ska beskriva vilka extra anpassningar som redan gjorts vid tiden för anmälan till rektorn. De beskriver dock att de i dagsläget inte lämnar in anmälningar till rektorn. Vidare framkommer i intervjun att det finns elever som får särskilt stöd, men att det inte finns någon fungerande dokumentation kring detta.

I intervju med elevhälsan beskrivs att det visserligen sker mycket arbete kring eleverna, det sker anpassningar och ges stöd, men att det inte finns något system för detta arbete och att det som görs inte dokumenteras. Representanter från elevhälsan uppger att det på skolan saknas fungerande rutiner och en tydlighet kring vilka särskilda stödåtgärder som görs för eleverna. I intervjun ges också exempel på att det finns elever vid skolenheten som ges särskilt stöd.

I intervju med ordinarie rektorn och den tillförordnade rektorn uppges att tanken är att lärarna ska följa rutinen som beskrivs i "Checklista för elev som riskerar att inte nå målen och/eller behov av anpassningar", men att rutinen inte har följts i så stor utsträckning. Vidare säger den ordinarie rektorn att hennes bild är att lärarna i än mindre utsträckning följer checklistan sedan arbetet med att ta fram en ny rutin påbörjades. Rektorn uppger vidare att den nya rutinen kommer att börja gälla tidigast när nästa läsår startar. Det framkommer i intervjun att rektorerna under innevarande läsår har tagit emot anmälningar om elever som riskerar att inte nå kunskapskraven från lärare och att några enstaka lärare också har använt den nya blanketten där de ska ange vilka extra anpassningar som redan gjorts, men att den rutinen dock är sparsamt använd. På frågan vad som händer efter att en anmälan ändå kommer

till rektorn uppger rektorn att det beror på vad som står i anmälan. Exempelvis uppger rektorn att de på skolenheten inte utreder elevers eventuella behov av särskilt stöd när det gäller elever som riskerar att inte nå kunskapskraven på grund av hög frånvaro. I intervjun med rektorn framkommer också att det inte finns några beslut om åtgärdsprogram och inte några beslut om att inte utarbeta åtgärdsprogram.

Förvaltningschefen beskriver i intervju att förvaltningens internkontroll under våren 2018 har visat att det arbete som enligt huvudmannens redovisning skulle ske kring området särskilt stöd och åtgärdsprogram inte har skett på skolenheten.

Av intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn framgår att det finns elever som får särskilt stöd, exempelvis reducerat program och regelbundet och mer långvarigt specialpedagogiskt stöd, men att detta inte finns beslutat eller dokumenterat i ett åtgärdsprogram.

Rättslig reglering

I 3 kap. 8 § skollagen anges att om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov, uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. I 3 kap. 9 § skollagen anges att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Om en utredning visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas.

I förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165, s. 289 f) anges att särskilt stöd för att nå målen ska ges är centralt i skollagstiftningen. Det är elevens behov av stöd som ska vara vägledande för besluten. För rektorn är därför varje beslut

om en stödåtgärd något som måste föregås av noggranna pedagogiska överväganden, samtidigt som det också finns ekonomiska realiteter att beakta. Av den anledningen föreslår regeringen relativt detaljerade bestämmelser för den process som ska leda fram till beslut om särskilda stödåtgärder eller till ett beslut om att stöd inte ska sättas in. Processen kan beskrivas i fem steg: att uppmärksamma, utreda, dokumentera, åtgärda samt följa upp och utvärdera. Principerna ska vara vägledande genom hela systemet från förskoleklassen till och med avslutad gymnasieutbildning. De nya bestämmelser som regeringen föreslår tydliggör ansvaret för att tidigt upptäcka elever i behov av särskilt stöd. Rektor har alltid det yttersta ansvaret för att åtgärdsprogram upprättas, så snart det framkommit att eleven behöver särskilt stöd. Bestämmelserna ställer krav på att det finns rutiner för hur personalen ska rapportera till rektor när det blir aktuellt att bedöma om en elev är i behov av särskilt stöd.

Skolinspektionens bedömning vid uppföljning av tillsynen

Skolinspektionen bedömer att bristen avseende att utreda elevers behov av särskilt stöd, i de fall elever trots extra anpassningar befaras att inte nå kunskapskraven, kvarstår och att huvudmannen och rektorn inte har vidtagit tillräckliga åtgärder för att bristen ska avhjälpas. Eleverna riskerar därmed att inte få adekvat stöd och utvecklas i riktning mot kunskapsmålen i läroplanen eller mot de kunskapskrav som minst ska uppnås. Utöver att tidigare konstaterad brist kvarstår, framkommer också vid uppföljningen att det inte alltid anmäls till rektor om en elev befaras att inte nå kunskapskraven trots extra anpassningar, vilket strider mot skollagens bestämmelser. Det framkommer också att det finns elever som ges särskilt stöd utan att detta finns beslutat i ett åtgärdsprogram som bygger på en utredning av elevens behov, vilket inte är förenligt med skollagens bestämmelser.

Huvudmannen har inte redovisat något som visar att elevers behov av särskilt stöd numera utreds i de fall en elev riskerar att inte nå kunskapskraven trots extra anpassningar. En rutin för arbetet kring särskilt stöd och blanketter för detta fanns vid skolenheten även vid tiden för tillsynsbesöket, men följdes inte. Att det sedan tillsynsbesöket har skapats en ny rutin och har tagits fram nya blanketter är ingen åtgärd som i sig innebär en förändring så att elevers eventuella stödbehov utreds i de fall de riskerar att inte nå kunskapskraven trots extra anpassningar. Inte heller vid uppföljningsbesöket framkommer det att några åtgärder har vidtagits som har lett till en faktisk förändring vad gäller skolans arbete med att utreda elevers eventuella stödbehov. Den förändring som beskrivs inom detta område, att förstelärarna arbetar med att ta fram en ny rutin för arbetet, har ännu vid uppföljningsbesöket inte inneburit en förändring i det praktiska arbetet. Utifrån den information som framkommit vid uppföljningsbesöket finner Skolinspektionen sammanfattningsvis att

situationen kring utredning av elevers eventuella behov av särskilt stöd i stort sett är densamma som vid tiden för tillsynsbesöket, det vill säga att elever som riskerar att inte nå kunskapskraven trots extra anpassningar inte får sitt stödbehov utrett på så sätt att det leder fram till beslut om åtgärdsprogram eller att inte utarbeta åtgärdsprogram. Vidare framgår att det inte heller alltid anmäls till rektor när det framkommer att en elev befaras att inte nå kunskapskraven trots extra anpassningar.

När elever som riskerar att inte nå kunskapskraven trots extra anpassningar inte får sitt behov av särskilt stöd utrett på ett sätt som leder fram till beslut om åtgärdsprogram eller att inte utarbeta åtgärdsprogram finns en risk att elever inte får det särskilda stöd de behöver och har rätt till för att nå utbildningens mål. Det är viktigt att en utredning av elevens behov ligger till grund för beslut om särskilda stödåtgärder, för att säkerhetsställa att eleven ges rätt stödåtgärder. Detta är viktigt inte minst i de fall det särskilda stödet innebär så ingripande åtgärder som att eleven läser reducerat program som kan innebära att eleven inte når gymnasieexamen. Under uppföljningsbesöket framkommer att särskilt stöd som exempelvis reducerat program och regelbundet mer långvarigt specialpedagogiskt stöd förekommer på skolan, men utan att detta finns beslutat i åtgärdsprogram som grundar sig i en utredning. Att det sker utredningar som leder fram till beslut om åtgärdsprogram eller att inte utarbeta åtgärdsprogram är också viktigt utifrån elevernas rättssäkerhet, då sådana beslut är överklagbara. Det är ytterst rektorns ansvar att se till att det sker en utredning av en elevs behov av särskilt stöd om det framkommer att en elev riskerar att inte nå kunskapskraven trots extra anpassningar.

Motivering till val av verktyg

Hallands läns landstings verksamhet vid Munkagårdsgymnasiet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Hallands läns landsting föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Introduktionsprogram

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Hallands läns landsting inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elever på introduktionsprogram får en utbildning som är planerad så att eleven förbereds för arbete eller studier. (17 kap. 3-7 §§ skollagen)

Åtgärder

- Rektorn ska se till att eleverna på programinriktat individuellt val får en utbildning som är planerad så att de så snart som möjligt ska kunna antas till det nationella gymnasieprogrammet.

- Huvudmannen ska se till att det finns en plan för utbildningen vid respektive introduktionsprogram.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionens tidigare beslut

Skolinspektionen förelade i beslut den 21 augusti 2017 Hallands läns landsting att senast den 2 februari 2018 vidta åtgärder för att avhjälpa de brister som konstaterats avseende bland annat utformningen av introduktionsprogrammet programinriktat individuellt val samt avsaknaden av en plan för utbildningen vid respektive introduktionsprogram. I beslutet konstaterades att elever vid programinriktat individuellt val inte läste de grundskoleämnen de behövde för att bli behöriga till det nationella programmet, vilket är syftet med detta program. Vidare framgick att huvudmannen inte hade beslutat om någon plan för utbildningen vid respektive introduktionsprogram.

Huvudmannens redovisade åtgärder

I huvudmannens skriftliga redovisning anges att elever vid programinriktat individuellt val erbjuds läsa mot grundskolans mål på befintliga gymnasielektioner i respektive ämne. Vidare beskrivs att "de PRO-elever [elever vid programinriktat individuellt val] som väljer att inte läsa engelska respektive matematik mot åk 9 kommer vi hädanefter att skriva över till yrkesintroduktionsprogrammet."

I huvudmannens redovisning av vilka åtgärder som vidtagits för att avhjälpa bristen avseende avsaknad av plan för utbildningen på de två introduktionsprogrammen lämnas ingen plan för utbildningen som anger syfte, längd och huvudsakligt innehåll och som har beslutats av huvudmannen. I redovisningen lämnas en beskrivning av upplägget på ett av introduktionsprogrammen; programinriktat individuellt val. I denna beskrivning anges rutiner vid skolstarten och olika alternativa upplägg av utbildningen beroende på en bedömning av elevens förutsättningar och hur mycket som återstår av grundskoleämnet/grundskoleämnena som eleven saknar. Bland alternativen finns "Eleven bedöms ej klara av grundskolans mål".

Vidare anges som åtgärd på huvudmannanivå att området kommer att inkluderas i huvudmannens internkontrollplan för år 2018 då det kommer att

följas upp om introduktionsprogrammen är planerade och utformade enligt regelverket.

Skolinspektionens uppföljningsbesök

Av intervju med rektorn och förvaltningsledningen framgår att det utöver den beskrivning av programinriktat individuellt val som lämnats i den skriftliga redovisningen inte finns någon plan för utbildningen vid respektive introduktionsprogram som beslutats av huvudmannen. Vidare framgår av intervju med förvaltningsledning att området vid tiden för uppföljningsbesöket ännu inte hade granskats inom ramen för huvudmannens internkontroll år 2018.

Skolinspektionen har i samband med uppföljningen efterfrågat en förteckning över elever på programinriktat individuellt val som anger vilket eller vilka grundskoleämnen som eleverna vid skolstart saknade lägst betyget E i för att bli behöriga till det nationella programmet. Av förteckningen framgår att 13 elever läser sitt första år på programmet, fyra elever läser sitt andra år på programmet och fyra elever läser sitt tredje år på programmet. Vidare har Skolinspektionen tagit del av de individuella studieplanerna för elever på programinriktat individuellt val. Av de individuella studieplanerna ihop med förteckningen med uppgift om vilket grundskoleämne eleven behöver för behörighet till det nationella programmet framgår att 11 av 21 elever på programinriktat individuellt val inte läser det grundskoleämne de behöver få lägst betyget E i för att bli behöriga till det nationella programmet. Enligt de individuella studieplanerna läser dock tre av dessa elva elever gymnasiekursen i det ämne de saknar lägst betyget E i från grundskolan.

På kompletterande fråga om ovanstående omständigheter anger ordinarie och tillförordnad rektor motsvarande skäl som rektorn angav vid första tillsynsbesöket; att alla elever på programinriktat individuellt val erbjuds att läsa grundskoleämnet, men att många elever och deras vårdnadshavare har önskemål om att ta bort grundskoleämnet. När det gäller elever där det i deras studieplan inte framgår att de läser grundskoleämnet de saknar lägst betyget E i från grundskolan men de anges läsa gymnasiekursen i motsvarande ämne svarar rektor att dessa elever läser mot både gymnasie- och grundskolebetyg samtidigt.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska introduktionsprogrammet programinriktat individuellt val utformas för en grupp elever och syftet med utbildningen vid detta program är att elever ska få en utbildning som är inriktad mot ett nationellt yrkesprogram och att de så snart som möjligt ska kunna antas till det programmet. Vidare framgår av 17 kap. 10 § skollagen att programinriktat individuellt val står

öppet för ungdomar som inte har alla de godkända betyg som krävs för behörighet till ett yrkesprogram men från grundskolan har godkända betyg i svenska eller svenska som andraspråk och

- i engelska eller matematik samt i minst fyra andra ämnen, eller

- i engelska och matematik samt i minst tre andra ämnen.

Enligt 6 kap. 4 § gymnasieförordningen ska programinriktat individuellt val innehålla de grundskoleämnen som en elev inte har godkända betyg i och som krävs för att eleven ska bli behörig till ett yrkesprogram samt kurser som ingår i ett nationellt yrkesprogram. Enligt förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 435) bör elever som antas till programinriktat individuellt val utan godkänt betyg i antingen matematik eller engelska samt i förekommande fall i ytterligare ämnen, erbjudas särskilt stöd för att uppnå behörighet till ett yrkesprogram. Vidare anges att "De förkunskapskrav som föreslås här bedöms ligga på en sådan nivå att en betydande andel av eleverna som antas på programinriktat individuellt val kommer att kunna bli behöriga till ett yrkesprogram och klara av sin gymnasieutbildning inom tre år."

Enligt skollagen ska utbildningen på ett introduktionsprogram följa en plan för utbildningen som beslutas av huvudmannen. Enligt förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 455 och 805) ska elever inom introduktionsprogrammen ha samma rätt som elever inom ett nationellt program har att fullfölja sin utbildning. Denna rättighet föreslås kopplas till den plan för utbildningen som huvudmannen för utbildningen ska fastställa. Av planen bör utbildningens syfte, längd och huvudsakliga innehåll framgå. Denna plan, i kombination med elevens individuella studieplan som ska innehålla de ämnen och kurser som eleven ska studera samt eventuella åtgärdsprogram, ger den stadga och samtidigt den flexibilitet som är nödvändig för en utbildning med en klar målsättning.

Skolinspektionens bedömning vid uppföljning av tillsynen

Skolinspektionen bedömer att bristerna avseende utformningen av programinriktat individuellt val samt avsaknaden av en plan för utbildningen vid respektive introduktionsprogram kvarstår. Bedömningen grundar sig på att det av utredningen framgår att det fortfarande finns elever som går introduktionsprogrammet programinriktat individuellt val som inte läser det grundskoleämne som de behöver lägst betyget E i för att bli behöriga till det nationella programmet. Detta är inte förenligt med syftet med denna utbildning. Vidare framgår att huvudmannen inte har beslutat om en plan för respektive introduktionsprogram. När det gäller introduktionsprogrammet yrkesintroduktion saknas fortfarande en sådan plan. När det gäller

programinriktat individuellt val bedömer Skolinspektionen att den beskrivning av programmet som finns i huvudmannens redovisning inte uppfyller kraven på vad som ska framgå av en sådan plan eftersom det i denna saknas uppgifter om programmets syfte, längd och huvudsakliga innehåll. Därmed säkerställs inte att eleverna får den utbildning de har rätt till.

I kombination med den brist som rör utredning av elevers behov av särskilt stöd, som Skolinspektionen i detta beslut konstaterar kvarstår, blir risken för att elever går miste om utbildning de har rätt till än mer påtaglig. Huvudmannen och rektorn måste säkerställa att elevernas rätt till utbildning tillgodoses. Det behöver ske dels genom att se till att det finns en plan för utbildningen vid respektive introduktionsprogram som huvudmannen beslutar om, och dels genom att eleverna på programinriktat individuellt val faktiskt läser det grundskoleämne de saknar för att bli behöriga till det nationella programmet och därmed ges möjlighet att nå en gymnasieexamen.

Motivering till val av verktyg

Hallands läns landstings verksamhet vid Munkagårdsgymnasiet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Hallands läns landsting föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Hallands läns landsting inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. (6 kap. 6-10 §§ skollagen)

Åtgärder

- Rektorn ska se till att arbetet för att motverka kränkande behandling av elever sker målinriktat utifrån de behov som finns på skolenheten.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionens tidigare beslut

Skolinspektionen förelade i beslut den 21 augusti 2017 Hallands läns landsting att senast den 2 februari 2018 vidta åtgärder för att avhjälpa de brister som konstaterats avseende målinriktat arbete mot kränkande behandling. I beslutet konstaterades att det visserligen bedrevs ett visst förebyggande arbete för att

motverka kränkande behandling bland annat genom gemensamma aktiviteter under läsåret, men att det saknades en kartläggning av vilka behov av förebyggande åtgärder som finns vid skolenheten. Därmed saknades också förutsättningar för att sätta in förebyggande åtgärder som svarade mot sådana behov.

Huvudmannens redovisade åtgärder

I huvudmannens redovisning anges att de på skolenheten från och med i år har skickat ut en enkät till elever och vårdnadshavare där frågor ställs om bland annat trivsel och trygghet på skolan. Vidare anges att de utifrån enkätsvaren ser vad de behöver arbeta vidare med vad det gäller kränkande behandling. Huvudmannen har till redovisningen bifogat en sammanställning av en enkätundersökning som genomfördes 2017 och där 118 av 165 elever som fick enkäten (ej samtliga elever på skolan) hade svarat på en sex-gradig skala om de instämmer helt eller inte instämmer i påståendet "Jag är trygg i skolan".

Skolinspektionens uppföljningsbesök

Av intervju med rektorn och förvaltningsledning framgår att en enkätundersökning om elevernas trygghet och trivsel genomfördes under våren 2017 och runt sportlovet år 2018. Rektorn och elevhälsan uppger även att det skett en sammanställning av hälsosamtalen som också tar upp frågor om elevernas trygghet. Av intervju med förvaltningsledning framgår att enkätresultaten från februari 2018 ännu vid tiden för Skolinspektionens besök i maj 2018 inte hade analyserats och att enkäten hade varit öppen för besvarande april ut på grund av att de hade problem med svarsfrekvensen. När det gäller den sammanställning av vad som framkommit i hälsosamtalen säger elevhälsan att en sådan har gjorts och att den var tänkt att presenteras i april 2018, men att detta istället kommer att ske under höstterminen 2018. Rektorn uppger att en förebyggande insats de gör är att fördela klasser på ett bra sätt utifrån information om elever vid överlämning från grundskolan. Rektorn uppger vidare att det inte finns någon framtagen plan för det förebyggande arbetet för att motverka kränkande behandling. Rektorn beskriver att all personal är lyhörd och gör insatser när det finns ett behov av detta samt att skolan inte har några stora problem med kränkande behandling. En representant i elevhälsan beskriver i intervju att de har en trygg skola, vilket elevhälsan menar också framkommer i hälsosamtalen och att de på skolan genomför många insatser för att eleverna ska trivas. I intervju med elevhälsan beskrivs också att gruppen som arbetar för att identifiera och åtgärda fall av kränkande behandling, "termos-gruppen", har noterat viss problematik kring saker som händer på nätet och via elevernas telefoner. På frågan om de på skolan utifrån denna kunskap har gjort några förebyggande insatser kring exempelvis kränkningar som sker på nätet svarar elevhälsan att det kan

komma upp när de i elevhälsan arbetar med sex- och samlevnad tillsammans med eleverna. Även rektorn beskriver att det finns incidenter som sker via nätet och på frågan om det finns något arbete för att förebygga att sådana incidenter sker på nätet svarar rektorn att det svårt då telefonerna är elevernas privata saker och att det oftast sker utanför skoltid. Rektorn uppger även att denne har kunnat se vissa tendenser, utan att kunna ta på det, att det kan förekomma främlingsfientlighet på skolan. Rektorn säger samtidigt att det är en lugn och trygg miljö på skolan och att även elever med annan etnisk bakgrund trivs på skolan.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling. Huvudmannen ska vidare se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Skolinspektionens bedömning vid uppföljning av tillsynen

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen inte har vidtagit tillräckliga åtgärder för att arbetet för att förebygga och förhindra kränkande behandling ska ske på ett målinriktat sätt så som författningarna kräver. Visserligen kartläggs numera tryggheten på skolenheten genom en enkätundersökning och information samlas även på andra sätt (t.ex. sammanställning från hälsosamtal, iakttagelser från "termos-gruppen"). Kartläggningen har dock ännu inte använts eller legat till grund för några planerade förebyggande insatser för att motverka kränkande behandling. Huvudmannen måste se till att det på skolenheten, utifrån en kartläggning av aktuella behov, planeras och genomförs åtgärder för att förebygga kränkande behandling. Skolinspektionen kan konstatera att såväl rektorn som personal på skolan nämner områden där ett behov av att arbeta målinriktat med förebyggande åtgärder kan finnas, avseende kränkningar på nätet och främlingsfientlighet, men att inget av detta finns adresserat i ett sådant målinriktat arbete.

Motivering till val av verktyg

Hallands läns landstings verksamhet vid Munkagårdsgymnasiet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Hallands läns landsting föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Styrning och utveckling av verksamheten

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Hallands läns landsting inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4-6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Rektorn ska tillsammans med personalen följa upp skolenhetens resultat i relation till de nationella målen.

- Rektorn ska utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen besluta om nödvändiga utvecklingsåtgärder.

- Rektorn ska planera för genomförandet av de beslutade utvecklingsåtgärderna och genomföra dessa.

- Rektorn ska se till att uppföljning av resultat, beslutade utvecklingsåtgärder och planeringen för genomförandet av dessa dokumenteras.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionens tidigare beslut

Skolinspektionen förelade i beslut den 21 augusti 2017 Hallands läns landsting att senast den 2 februari 2018 vidta åtgärder för att avhjälpa de brister som konstaterats avseende skolenhetens systematiska kvalitetsarbete. I beslutet konstaterades att det endast gjordes begränsade uppföljningar av kunskapsresultaten vid skolan. Exempelvis gjordes inga uppföljningar av elevernas studieresultat i form av betyg. Vidare saknades tillräcklig uppföljning av resultaten på introduktionsprogrammen. De uppföljningar som ändå gjordes analyserades inte och lärarna var inte delaktiga i något

uppföljningsarbete på skolenhetsnivå. Därmed saknades ett underlag utifrån vilket rektorn kunde fatta beslut om nödvändiga utvecklingsåtgärder som utgår från de behov som framkommit av en resultatanalys.

Huvudmannens redovisade åtgärder

Huvudmannen redovisar följande i redovisningen gällande det systematiska kvalitetsarbetet på skolenhetsnivå: "Lärarna genomför kursutvärderingar efter avslutade kurser och resultatet lämnas till rektor. Elevernas resultat i kurserna följs upp även på klasskonferenserna. På planeringsdagarna i december och januari kommer vi att introducera och påbörja användningen av BRUK för att få ett mer systematiskt arbete med att följa upp och redovisa resultat. Som tidigare nämnts distribueras också enkäter angående trivsel och trygghet samt Skolinspektionens nationella enkät till eleverna. Utifrån dessa resultat dras slutsatser som sedan kan leda till förändringar i verksamheten och undervisningen." Till huvudmannens redovisning bifogas resultat av en uppföljning av elevernas upplevda trygghet och trivsel på skolan från år 2017.

Skolinspektionens uppföljningsbesök

Skolinspektionen efterfrågar i samband med uppföljningsbesöket det senaste systematiska kvalitetsarbetet för skolenheten. Utöver en resultatsammanställning av en elevenkät som genomförts på skolan i februari 2018 och som bland annat tar upp frågor om trygghet och studiero lämnas inga ytterligare exempel på systematiskt kvalitetsarbete. I intervju uppger rektorn gällande uppföljning av kunskapsresultat att andelen elever som går ut med yrkesexamen följs upp varje år. Utöver detta sker enligt rektorn ingen annan sammanställning och uppföljning av kunskapsresultat på skolenheten, vare sig för det nationella programmet eller för introduktionsprogrammen. Vidare uppger rektorn att de inte gör analyser av resultaten i de olika kurserna på skolan. Rektorn uppger att arbetet med Skolverkets kvalitetsarbetesverktyg BRUK är det senaste dokumenterade kvalitetsarbetet de har på skolan. Detta arbete har vid tiden för uppföljningsbesöket hittills skett på arbetslagsnivå, och enligt rektorn kommer det att sammanställas på skolan efter läsåret 2017/18. Vidare beskriver rektorn, på frågan om det finns utvecklingsinsatser som går att följa, att det sker ett mål- och visionsarbete i arbetslagen men att det inte finns något sådant för skolenheten som helhet som är dokumenterat. Avseende utveckling av arbetet kring trygghet och studiero uppger förvaltningsledningen i intervju att enkätresultaten som bland annat tar upp dessa frågor ännu inte analyserats vid tiden för Skolinspektionens besök i maj 2018. I intervju med förvaltningsledning framgår att det finns ett påbörjat arbete med att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet på skolenheten och att en stödfunktion i förvaltningen bistår skolenheten i detta arbete. Bland annat har en nulägesanalys genomförts för att skapa en bild av det systematiska

kvalitetsarbetet på skolenheten. Förvaltningsledningen säger i intervju att de bedömer att de kommit en bit på vägen men inte kommit hela vägen fram gällande det systematiska kvalitetsarbetet på skolenhetsnivå.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska rektorn ansvara för att det vid skolenheten genomförs ett kvalitetsarbete som består i att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Om det vid uppföljning, genom klagomål eller på annat sätt kommer fram att det finns brister i verksamheten ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas. Enligt läroplanen ansvarar rektorn för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven. Rektorn har ansvaret för skolans resultat.

Skolinspektionens bedömning vid uppföljning av tillsynen

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen inte har vidtagit tillräckliga åtgärder för att avhjälpa bristen. Utöver en uppföljning av andelen elever som nått yrkesexamen varje år görs ingen uppföljning av kunskapsresultaten vid skolenheten, varken för det nationella programmet eller för introduktionsprogrammen. Exempelvis görs ingen uppföljning av kunskapsresultat i form av betygspoäng, resultat vid olika kurser eller av resultat som nås vid de olika introduktionsprogrammen i relation till dessa programs syfte och mål. När det gäller uppföljning av elevernas upplevda trygghet och trivsel har det på skolenheten genomförts en elevenkät som vid uppföljningsbesöket dock ännu inte hade analyserats och därmed inte heller har kunnat ligga till grund för utvecklingsåtgärder. I övrigt har man på skolenheten infört uppföljning av resultat i förhållande till andra nationella mål med hjälp av självskattningsverktyget BRUK. En sådan uppföljning har dock ännu inte skett på skolenhetsnivå, utan har vid tiden för uppföljningen endast skett på arbetslagsnivå. Rektorn saknar därmed möjlighet att systematiskt på skolenhetsnivå följa upp hur organiseringen av samt arbetssätt och metoder i undervisningen påverkar elevernas lärande och utveckling samt vilka effekter eventuella utvecklingsåtgärder har.

Vidare framgår att vissa utvecklingsinsatser sker och dokumenteras i arbetslagens mål- och visionsarbete. Däremot saknas beslutade och planerade utvecklingsåtgärder på skolenhetsnivå som utgår från uppföljning av de

resultat som nås vid skolenheten, både när det gäller kunskapsresultat eller resultat i relation till andra nationella mål så som trygghet och studiero.

Motivering till val av verktyg

Hallands läns landstings verksamhet vid Munkagårdsgymnasiet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Hallands läns landsting föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Avhjälpta brister i verksamheten

Undervisning och lärande

Tidigare konstaterad brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Hallands läns landsting inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Undervisningen i skolan utgår från och omfattar examensmålen för respektive nationellt program samt ämnesplaner. (16 kap. 6 § skollagen; Förordning om examensmål för gymnasieskolans nationella program (SKOLFS 2010:14); 4 kap. 1 § gymnasieförordningen; Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1. Kunskaper)

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att det vid uppföljningen av tillsynen inte har framkommit annat än att Hallands läns landsting har avhjälpt bristen. Bedömningen görs utifrån huvudmannens skriftliga redovisning av vidtagna åtgärder samt av information som framkommit i intervjuer vid uppföljningsbesök.

Arbetsplatsförlagt lärande

Tidigare konstaterad brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Hallands läns landsting inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Eleverna på yrkesprogrammen får arbetsplatsförlagt lärande under ledning av handledare, som har nödvändiga kunskaper och erfarenheter för uppdraget och som även i övrigt bedöms vara lämplig. (16 kap. 11 och 16 §§ skollagen; 4 kap. 12-14 §§ gymnasieförordningen)

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att det vid uppföljningen av tillsynen inte har framkommit annat än att Hallands läns landsting har avhjälpt bristen. Bedömningen görs utifrån huvudmannens skriftliga redovisning av vidtagna åtgärder samt av information som framkommit i intervjuer vid uppföljningsbesök.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Tidigare konstaterad brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Hallands läns landsting inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att det vid uppföljningen av tillsynen inte har framkommit annat än att Hallands läns landsting har avhjälpt bristen. Bedömningen görs utifrån huvudmannens skriftliga redovisning av vidtagna åtgärder samt av information som framkommit i intervjuer vid uppföljningsbesök.

På Skolinspektionens vägnar

X Helena Boëthius

Enhetschef
Signerat av: Helena Boëthius

X Linda Svensson

Föredragande
Signerat av: Linda Svensson

Daniels Per-Erik RK STAB

Från: RES-Skolinspektionen Göteborg <Skolinspektionen.Goteborg@skolinspektionen.se>
Skickat: den 20 augusti 2018 13:27
Till: REGION HALLAND officiell e-post
Ämne: Beslut efter uppföljning från Skolinspektionen - Munkagårdsgymnasiet
Bifogade filer: Uppföljningsbeslut Munkagårdsgymnasiet.pdf

Hej!

Översänder Skolinspektionens beslut efter uppföljning efter tillsyn av Munkagårdsgymnasiet belägen i Varbergs kommun.

Beslutet expedieras endast på detta sätt.

Enligt uppdrag

Edda Torisdottir
Administratör
Inspektionsavd i Göteborg
Skolinspektionen

Växel: +46 (0)8-586 080 00
Besök: Kungsgatan 20
Postadress: 2320, 403 15 Göteborg
www.skolinspektionen.se

Prenumerera på Skolinspektionens nyheter
Följ oss på Twitter | Facebook | LinkedIn | YouTube